

A'

CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL,

Nro 33.

Költ Bétsbenn, Mindszent Havának (October)
22-dik napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s.

A' Rufzfiai Nagy Hertzeg tegnpra ide nem érkezhett. Ma estvére váratik tehát: minthogy Wolkesdorfban ebédel, melly ide négy mértföldnyire esik. Az ebédet Hertzeg Elzterházy Miklós készített ottan a' maga szakátsai által, huszon-négy személlyre, 's azon kívül a' három úlsó Státziókról a' maga lovain hozatja bé Ő Császári Hertzegségét. A' nagyobb Méltóságok, már készülnek a' Bállokhoz, mellyeket a' kedves Vendég tiszteletére adnak. A' Felséges Udvar külömbféle vadászatokat is ad a' Nagy Hertzeg

L I

multságára, valamint szinte Eszterházy Miklós Ő Hertzegsége is.

Pármai Hertzeg Ferdinánd' halálát, a' Cs. Kir. Udvar hat hetekig fogja gyászolni.

Az eddig Párisban mulatott Török Követ, ki szerentsesen végre hajtoita a' Frantzia Respublika, és a' Fényes Porta között újjonnan felállott békességet, a' napokban érkezett meg ide Párisból, s a' múlt szombaton megjelent az itt mulató Anglus Követ által adott Bálban is. Innen Konstántzinápolyának veszi útját.

Méltóságos Gróf Zichi István Hitves Társa, N. Méltóságú Gróf Pálffi Kantzellárius kedves Huga, tegnáp előtt indult el innen Nápolyba a' Felséges Királyné látogatására, és udvarlására.

Következező Rendelése Felséges Urunknak, közönségessé van már téve. „Ambár a' folyó esztendőben, több millióra menő; hét, és 15 (Soldi) krajtzárosok, valamint szinte feles számból álló réz pénz tétettek is, minden Örökös Tartományainkban, nagyobb részént a' Bankó tzedula Kaliszáknál való felváltásnál fogva folyamatba, hogy ennél fogva, az egész Austriai Tartományok, a' minden napi költségekre megkívántató apró pénznek szükibe ne legyenek: mindazáltal kedvetlenséggel kéntelenítettünk tapasztalni, hogy az efféle pénzekre nézve tett törvények, nevezetesen pedig, a' bódog emlékezetű Mária Theresziától, még 1746-ban kiadott, és 1768-ban tett Rendelések ellen, némellyek rá a d á s t kívánnak, és magok nyereségét vadászó kerészetet üznek, melly által az említett pénz nemei ismét kivévődnek a' minden napi folyamatból, a' kevesebb sumtából álló fizetésekre nézve nem elégségesek, s

ennél fogva a' mi tzelunk nagyobb részént füstbe megy. Ezekhez képest azt végeztük, hogy ezen közönséges vizsza élésnek, a' törvények egész erejéhez képest elei vevődjön, 's a' következendőket rendeltük, hogy 1. Az említett, és tsak az Austriai Tartományokban folyó pénz nemének, külső Tartományokba leendő kivitele, valamint szintén 2. Minden külső (külföldi) ezüst, vagy réz, akármi névvel nevezendő határig folyó pénznek (Schäidemüntze) béhozása, keményen megtiltatik. — Ezen tilalom, tsak Olasz Országai, Istriai, Dalmátziái, 's Albániában lévő Tartományainkban szenved annyiban kifogást, hogy azok, és velék határos, Német, 's Magyar Tartományaink között, a' határig folyó pénz folyása, a' határ széleken, a' mi a' minden napi költséget illeti, megengedődik; a' vízen leendő kivitele, és béhozása pedig, tsak a' mind a' két rész Tartománybeli Guberniumi paszszusa mellett engedődik még, mellyekkel vagynak már közölve a' szükségés rendelések az eránt, hogy mennyire, és mikor adhatnak ilyen paszszusokat. 3. Ettől fogva, az is megtiltódik szorossan, hogy valaki, akármmel is, és nevezett alatt is, a' határig folyó pénzre ráadást vegyen, vagy világosabban: hogy az ilyen pénzre többet adjon, azt bészedeje, és ez által kereskedést üzzön, azt meghamisítsa, megolvaszsa, vagy arra nézve akármit ollyat kövessen el, a' mi, a' már említett törvényekbe megvan tiltva. És valamint az említett Rendelések szerént, elvesztik azok, kik azokat megsértik, kérdésben forgó pénzeket, és a' vitetésre tett költségeket, sőt ezen fellyül, két annyira is büntetteinek, és a' dolog mióltához

képest testbeli büntetést is várhatnak magokra: úgy, Mi is, hogy ki ki magát az efféléktől megőrizhesse, a' következőket rendeljük:

a) Hogy ezen Rendelésünk' által-hágói, minden kedvezés nélkül, nem tsak azon pénzeket, és e' mellett tett költségeket vesztik el, melly ezen parantsolat ellen fen-forog, (ha tudniillik a' Birtokosnak tudtára van ezen tilalom,) hanem még azon fellyül annyira büntettetnek, mint a' mennyit tesz a' tilalom ellen való summa.

b) Hogy ezen büntetést nem tsak azok várhatják fejekre, kik ezen Rendelést valósággal által-hágják, hanem jussok leszsz Kamaráink' Fiskálisainak, és Prókátorinak arra, hogy a' kik ezt valósággal nem tselekedtek is, de legalább, a' mint az elégedendő bizonyságok mutatni fogják, által-hágták, azokkal törvényesen bánhassanak, úgy, mint a' kik a' fellyebb meghatározott büntetésnek alá vettettek.

c) Hogy ha többen lesznek olyanok, kik ezen Rendelés ellen tselekefsznek: akkor a' büntetésben meghatározott summa nem osztódik el köztök; hanem ki ki tartozik azt egészen letenni, kivévén tsak ezt az egygyet, ha valamellyik a' maga fejétől rá vetemedik, hogy társait beadja, a' mikor a' rá eső büntetés, nem tsak elengedődik az illyennek, hanem alább meghatározott jutalom is adódik, és e' mellett neve nem jelentődik ki.

d) Az illyeneknek, kik ezen törvény által-hágóit először béjelentik, ha bizonyságok után kiszül a' dolog, a' büntetésben meghatározott summának harmad része adódik, melly jutalomhoz szőlőjokat tarthatják, a' Vámoknál lévő, és más

Tisztviselők is, kik az efféléket kivilágosítják. — Parantsoljuk minden Örökös Tartományainkban lévő lakosoknak, és alatt-valóinknak, hogy ezen Rendelésünket, a' meghatározott büntetés alatt, egy pontig megtartsák, nevezetesen pedig minden Tisztviselőknak, akár a' Vámoknál, akár az alsóbb Törvény-székeknél legyenek, hogy ezen Rendelésünket megtartsák, és azokkal, kik ezt által-hágják, az itt meghatározott mód szerént, minden kedvezés nélkül bánjanak." Költ Bétsben October 12-dikén 1802 ben.

Magyar Ország.

Tólnárol October 4-dikén. Örvendetes volt nekünk e' mai nap, mellyen ditsősségessen Uralkodó Koronás Fejedelmünknek Neve Napját városunk Templomában, példás, és Apostoli tselekedetekkel jeles Lelki Páfztorunk, T. Puks Jósef Úr szép tzeremóniákkal szentelte. Míg az Isteni szolgálatot tartotta, a' trombiták' harsogása, mozsarak durrogása között, az alatt tsinos Innepelő öltözetekben díszeskedve, egyben gyült Hivei Felséges Urunknak, hoszfzas, és bóldog Uralkodását az Egek felé sóhajtó áhítatos szíveikből, buzgón óhajtották.

Olasz Ország.

Génuából Sept. 20-dikén. A' Szenátus, polgár Serra-t, ki egynehány esztendőktől fogva Párisban van, a' Frantzia Respublikánál leendő tellyes hatalmú Ministerünké nevezte, polgár Fravega helyébe, ki a' Szenátus' tagjává tétstett. Polgár Serra, testvérje ilyen nevű Szenátornak, s a' mostani Dogé-hez is rokonság. Már az ez előtt volt Kormányfzék által, a' Lünevillei, és Amiensi Gyülésre, Respublikánk' rendkívül való Ministerévé választatott.

Nápolyból Sept. 21-dikén. A' Korfübe ment Orosz sereg, nagy örömmel fogadtatott a' lakosoktól. Mocenigo, az Orosz Császári Felség ott lévő Ministere, következő értelmű nevezetes proclamációját tette Korfüben közönséggé. „Az Orosz Császár tudósíttatván azon zürzavarok eránt, mellyek ezen Republikát felforgatták, és megindulván azon Szerentsétlenségen, mellybe a' függetlenség taszított benneteket: nemes gondolkodása Szerént feltette magában, hogy ezen szigetben a' rendet, és a' tsendességet vissza állítsa. Hűségesen megtartván azon fogadását, melly által magát politikai lételtek megtartására kötelezte: engem küldött a' Császár Ő Felsége, hogy a' rend, és a' tsendesség vissza térésen, veletek egygyütt munkálódjak. Erre nézve meghivok minden lakosokat általlyában, nevezetesen pedig minden jó gondolkodásúakat arra, hogy segítsék törekedéseimet. Mind a' szárazon, mind a' tengeren lévő erőnk egygyesíti magát veletek ezen kívánt tzelra, melly éppen azért van ide küldve, hogy a' köz tsendességet bátorságba helyheztesse, és hogy a' törvények, a' Kormányfűk eránt, 's annak Tagjai eránt való tiszteletet megszerezze, és mind a' magános, mind a' közönséges bírtokokat bátorságba helyheztesse. Részemről rám van bízva egészen az a' hatalom, melly erre megkívántatik. Mutassátok ki a' közönséges Rend felállitásának kedvező indulataitokat, levetkezvén a' gyűlölséget, és a' magános bizszu állásról lemondván. Adjátok alá magatokat, Ő Császári Felsége óltalmának, és bátorságban lehettek hathatós közben vetése által, mástól való nem függéstek, tsendességték, és köz bóldogságtok.

eránt. Tsak ez az a' jutalom, mellyet a' Császári Felség kíván töletek, javatokra tzelezó szándékáért: én egyebet nem kívánok törekedéseimért azon jutalomnál, hogy bölcdogságtokra valamit tettem. —

Mediolánumból Sept. 30 dikán, Polgár Tíbellre, a' vidékek levételét (rajzolását) tárgyazó intézet Igazgatójára, a' bizódott az első Konzul, mint az Olasz Országí Respublika Praesese által, hogy az említett Respublika földének katonái mappáját készíttessen, kivévén azt a' vidéket, melly az Adige, (Ets) és Adda között fekszik, mellynek már van ilyen mappája. Már hozzá is kezdtek ezen munkához.

Német Ország.

Regensburgból October 11-dikán. A' következendő az a' végső plánum, mellynek készülését, az elébbi osztály ellen tett külömb-külobhféle kifogások szükségessé tették, és a' melly már közöltetett is a' Német Országí Diétán lévő Deputátzióval.

I. A' Nagy Hertzegé lesznek Toskána helyett a' Szaltzburgi, Trienti, 's Brixeni Püspökségek, a' Berchtolsgáden-i Prépostság, és a' Pafszzauí Püspökségnek, az Ilz, és Inn mellett, Austria felöl fekvő része, Inn, és Ilz városán kívül, a' nevezett városok külső városaitól 500 ölet számlálván, végezetre az ezen Megyékben fekvő Káptalanok, Apátúrságok, és Klastromok. Ezen Biratokok, a' békesség kötésben befoglalt feltételek, s' kötelezéseknél fogva mennek által a' Nagy Hertzeg kezébe. Elfzakasztódnak ezek a' Baváriái kerülettől, és Austriával egygyesíttetnek. A' mi a' Papi dolgokra tartozó Igazgatást illeti, azok

a' két kerületek határi által választatnak el egymástól. Mühlendorf, és a' Neuburgi Grófságnak az Inn bal partján fekvő része, minden Fő jussal egygyütt, a' Baváriai Hertzegséggel egygyesítettetik. Ezekért pedig Austriában fekvő Freysingen részei adódnak. Brisgau, és Ortenau, a' vólt Modenai Hertzeg kezébe mennek által.

2. A' Rajna mellett fekvő Palatinátus, a' Zveybrücki, Simmerni, Jülich Hertzegségek, a' Lauterni, Veldenzi Fejedelemség, Berg op Zoom, Ravensteini Uradalom, és más rész szerént Alsatziában, rész szerént Belgiomban fekvő bírtoki helyett, a' Baváriai V. Fejedelemé lesznek, a' Würtzburgi (bizonyos meghatározások alatt,) és Bambergi Püspökségek, Aichstädt, Freysingen, Augsburg, 's Pfalzau (kivévén ennek a' Nagy Hertzeg kezébe menő részét) a' várossal, külső városaival, és minden az Inn-en, és Ilzen innen fekvő vidékével, nem külömben a' Kempteni Prépostság, Waldassel, Eberach, Sz. Ulrich (Augsburgban) Irsee, Wengen, Söflingen, Elchingen, Ursberg, Rockenburg, Wettenhausen, Ottobeuren, és Kaisersheimi Apáturságok, kivévén mindazáltal azon jussokat, Tulajdonokat, és Papi jövedelmeket, mellyek Augsburgban vagynak. Végezetre következendő Imperiális városok, Rothenburg, Weissenburg, Windsheim, Schweinfurt, Gocksheim, Sennfeld, Althausen, Kempten, Kaufbeuren, Memmingen, Oinkelsdühl, Nordlingen, Ulma, Bopfingen, Buchorn, Wangen, Leutkirch, Ravensburg, és Alschhausen vidékével egygyütt.

3. Ezen tikkely a' Pruszszus Udvar' kielgöttetését illeti, - mellyben ezen plánum szerént

se tevődött változás. Tsak a' Münsteri Püspökség el nem foglalt része osztatott fel következő módon: az Oldenburg-i Hertzegé lesznek Vechte, és Kloppenburg; az Arenbergi Hertzegé Meppen, a' Rechlinghauseni Grófság; a' Croyi Hertzegé Dulmen' egy része; Hertzeg Looz-é Bergvergern, és Wolbeck bizonyos része; a' Lignei Hertzegé, a' Withmarscheni Apátúrság, melly a' Bentheimi Grófságban fekszik, Földes Urasági jussal. Azon Káptalanok, Apátúrságok, Klastromok, mellyek ezen vidékben fekszenek, és a' Monasteriumi Püspökség egy részét teszik, azokkal öszve kötődnek. A' Salmi Hertzegeké lesznek Bocholt, és Ahaus, az azokban lévő Káptalanokkal, Apátúrságokkal, és Klastromokkal egygyütt, még pedig úgy, hogy a' Salmi ág ezen birtokoknak két-harmad, a' Kyburgi ág pedig egy-harmad részét bírja. A' Horstmar Hivatal több része, az úgy nevezett Rajnai Grófoknak adódik. A' Salm Reifferscheid Bedburgi házá leszsz, az ez előtt Moguntziához tartozott Krautsheim, a' nevezett Birtokban fekvő Schönthali Apátúrságra nézve való jussal, és még ezen kívül 32000 forint állandó jövedelme leszsz. A' Salm Reifferscheidi Hertzeg, alsó Salmi jószágáért 12000 forintból álló esztendei jövedelemmel fog bírni. Az ezen familiából lévő Gróf pedig 28,00-ból álló pénz fizetést nyer vólt jószágáért a' Frankforti Káptalan jószágaitól.

4. Ezen tikkelyben az Angliai Királynak, mint Hannoverai V. Fejedeleimnek menő Birtokok neveztetik meg, melly az Osnabrugumi Püspökségben áll. A' Braunschweigi-Wolfenbütteli Hertzegé lesznek a' Gadersheimi, és Helmstädti

Apátúrságok, de a' mellyért 2000 forintot tartozik fizetni, a' Dessau Hertzegének.

5. A' Bádeni Márk Gróf gazdagon leendő ki-elégítése adódik elő ezen tikkelyben, melly csak oda megy ki, a' mint a' régibb planumban megvölt határozva.

6. A' Würtembergi Hertzeg, ezen új planum által is megerősítettik azon szép Birtokaiban, mellyek először is számára rendeltettek: de hogy ez a' rendelés, sok az előtt Birtokos Hertzegeknek, Grófoknak kárára ne essen; minden esztendőnként szép summából álló pénzt tartozik azoknak fizetni. —

Nevezetesebb ez az új planum, hogy sem mint feléből, hármadából lehetne közleni: mivel abban Európa igen nevezetes részének, Német Országának, jövőndöbeli Statistikai állása, politikai öfzve köttetése, és sok részben új formája adódik elő. Azomban olyan hozszú is, hogy bátorkodunk folytatását, másfizorra halasztani.

Regensburgból Oct. 12-dikén. Igen nevezetes a' Treviri V. Fejedelem által, a' Deputázió eleibe terjesztett jegyzés, mellyben a' többek között a' mondódik, hogy az említett V. Fejedelem egyedül az élő Papi V. Fejedelmek között, kit az Isteni gondviselés, a' Német Országra nézve is elért közönséges békességig megtartott, a' ki 34 esztendőktől fogva folytatott méltóságában, Német Ország, és annak Konstitúziójának feltartására, mindenkor legnagyobb buzgósággal igyekezett, és a' Felséges Császár, 's az egész Imperium eránt, különös tisztelettel viseltetett; a' ki olly házból születet Hertzeg, mellynek Né-

met Ország javára tett hazafiúi érdemeinek, a' história bizonyága. Ezen okoknál fogva reményli a' V. Fejedelem, hogy különös szemmel fog a' Deputátzió rá tekinteni, és bízik ahoz, hogy V. Fejedelmi méltóságának egész eddig volt kiterjedésében leendő megmaradására, hajlandó lesz a' Deputátzió, legalább ha e' lehetetlen lenne, eddig volt jövedelmeivel felérő kielégítéséről gondoskodik. 's a' t.

Frantzia Ország.

Párisból October 5-dikén. A' Hadi dolgokra ügyelő Minister, következő értelmű levelet küldött, az első (Párisi) osztály Fő Kommandánsához. „Polgár Generális! A' Kormányfőek kívánván a' Nemzeti háládatosságot megbizonyítani, a' szabadságunkért folytatott hadakozásban megsebesített katonák eránt: elvégezte, hogy öt olly katonai vidék legyen a' Poi, Marengoi, Sturai, Doire, Seziai, és Tanarói departamentomokban, mellyben 400 régi katonák lesznek; hasonlóképpen, a' négy Rajnai departamentomokban is öt illyen vidék, mellyek közül mindenikbe 300 régi katonák vétetődnek fel. Kinek kinek ezen katonák közül, nemzeti jutalmúl bizonyos, és ollyan darab föld adódik, mellynek jövedelme egygyezzen mostani fizetésével. Ki jár ezután is mostani fizetések, mellynek fele része előre kezekbe adódik, hogy magoknak szükséges eszközöket szerezhessenek. Ennél fogva ezen katonák menedék helyre, és jutalomra találnak ott, a' hol hűségesen vitézkedtek. Azon katonáknak is jussok lesz a' ezen katonai jutalmak' kívánására, kik a' múlt hadakozásban keményen megsebesítették, de még 40 esztendőn fellyül nintse-

nek: úgy mindazáltal, hogy megkell hazasodni nékik azon departamentomban, a' hol megtelepednek. A' kik bé akarnak vétetödni ezen intézetben, jelentsék magokat nálam departamentumaikban lévő Praefectusaik levele által, mellyben meglegyen írva, hol, 's mellyik tsatákba szolgáltak, 's mitsoda sebeket kaptak? Mennél hamarabb kell pedig ezt közleni, hogy az első Konzul eleibe terjesztödhessen a' dolog. Nem érti a' Kormányfzék ez által azon régi katonákat, (veteranos) kik különös, és ilyen nevü fél Brigadában szolgálnak, hanem azokat, a' legalább 40 elztendös megsebesítetteteket, kik nem szolgálhatnak már fegyverrel, és zsóldal elbótsáttattak." Berthier.

Strafsburgból October 7-dikén. Még is takarodik a' Frantzia katonaság Geneva felé, de a' melly tsak akkor kezd az erőhöz, a' midön a' tzelban lévő még egyfzeri békéltetés füstbe megy. — A' Svájtzban lévő Gyűlésre nézve az első Konzul által közönségessé tett jelentés, (melly parantsoló hangon van készítve,) igen szomorú dolog.

A n g l i a.

Londonból Sept. 27-dikén. Egy ide való Újság a' következendö dolgokat közli. „Az első Konzul különösen vette azt, a' mi mostanában Generális Lasnesre nézve véghez ment. Talleyrand azt mondotta, hogy a' politika erősen parantsolja azt, hogy keménnyen kell bánni G. Lasnessel; mivel lépése megújítja annak az illetlenségnek emlékezetét, a' mit Bernadotte Bétsben elkövetett, és nevettségessé teszi az első Konzulnak azon gondolatit, mellyeknél fogva eddig, tsak

nem mind Generálisokra bízta a' külső Követségeket. Mellyre nézve szükség, hogy G. Lasnes egy darabig a' Templébe tétessen, és ennél fogva elég tevődjön, egy különösen Anglia pártfogása alatt lévő Hatalmasságnak (Portugalliának.) — — Minekutánna az első Konzul gondolóra vette ezeket, tsak hamar egy két sort írt, és Kurírjától Generális Lasnesnek küldötte. Orleansba mentek ezen sorok kezébe a' Generálisnak. Elsőben olly gondolat ötlött elméjében, hogy nem engedelmeskedik az első Konzul sorai-ban tett Rendelésnek, hanem tovább folytatja útját. Ismét mást gondolt tsak ugyan, és Tarbes nevű városba vette magát, ott lévő Praefectus testvérjéhez, a' hol létét úgy nézi, mint fázámkivetését. A' mint mondják nem soká tart Generális Lasnes', Tarbes ben való maradása, és már előre van bizonyos hívatat' fázáma rendelve, hogy ez által letsendesedjen." —

Orosz Birodalom.

Petersburgból Sept. 27-dikén. Orosz Hertzeg Gortsakov, a' Császár parantsolatjára árestáltott Lipsiában, és ide küldődik. — Az ide való Ministeriumban mostanában nevezetes változások tétettek a' Császár által. Hertzeg Kurakin, ki nagy barátja vólt az újj Frantziáknak, többföri kérésére megnyerte a' Császártól, nyugalomra lett botsáttatását. Gróf Woronzow (a' Londonban lévő Orosz Követ testvére) Fő Kantzelláriussá, és a' külső dolgokra ügyelő Fő Directorrá; Gróf Kotsubey belső dolgokra ügyelő Ministerré; Gróf Wasilieff Finantz Ministerré; Hertzeg Czartorinsky (most mintegy 32 esztendőös ifjú Úr, az öreg Hertzeg fia, ki a' Fels.

Római Császár egy vásas Regementjének Proprietarius Generálissa) pedig, Gróf Kotsubey helyébe, a' külső dolgokra ügyelő Ministeriumba tettek. Ezen változásból sok jókat teménylhet Európa, a' békesség fentartására, 's az igazság kiszolgáltatására nézve. — A' Császár megtiltotta a' Szenátusnak, azon rendelkezéseknek törvény képibe való bérását, mellyek valamelly nehézségeknek vágnak alá vetve. Az efféléket először a' Császárral tartozik közleni a' Szenátus.

Hír - a d á s:

A' Magyar Biblia mintegy huszszor jött ki eddig az ideig külömb-külféle Formátában. Ezek mind olyan betűkkel voltak nyomtatva, hogy azokat az öregek nem olvashatják, az ifjak olvasván, szeméiket elrontják, kivéven a' Visolyi, Várad, és Casseli, vagy inkább Norimbergai kiadásokat, de a' mellyek régen a' ritkaságok közé számláltak. A' többinél valamivel olvashatóbb volna a' Lipsiában (Posonban) 1776-ban lett kiadás, hanem ha ez mindenütt tellyes volna nyomtatásban esett hibákkal. Én gondolkodván a' Magyar Bibliának olyan kinyomtatásáról, melly a' nevezett alkalmatlanságotól, és hibáktól üres, azomban a' sokat nem tanult olvasóknak az olvasás közben származható kétségeik-elozlatásokra alkalmatos, de nagysága miatt drága ne lenne; a' dologhoz értő jóakaróimat megkérdeztem, mellyiket kellene az eddig kijött Bibliák közzül követésre felvenni? Egygyenlően azt felelték, hogy a' Várad Biblia kinyomtatásával tzielomat legjobban elérném, és azzal a' Publicumnak nagy hasznot tennék, ha azt 1-szor a' mai Orthographia szerént, 2-szor tisztább paji

Yösrä, 3-szor nagyobb betűkkel nyomtatnám ki, mint van az originál, és 4-szer a' széleken lévő rövid magyarázatoknak megvisszálásokat valamely alkalmas emberre bíznám. A' három elsőbb dolgokra nézve semmi nehézség előttem nem vólt; az utólsótól is megszabadított a' Pesti Reformáta Ekklesiának L. Páfztorá T. T. Báthor; Gábor Úr, a' ki hogy a' Publicumnak e' részben is szolgálhasson, magára vállalta a' jegyzéseknek megvisszálásokat, azoknak a' szükség szerént való változtatásokat, a' hol kell a' régieknek elhagyásokat, azok helyett újjaknak bétételeket. Illyen kézfűlettel lévén, alázatosan jelentem a' Publicumnak, hogy én a' Bibliának a' Váradi főmára való kiadásához akarok kezdeni a' nálunk találtatható légtisztább papírsra, épen ezekkel a' betűkkel, mellyeket mutat ez a' hír-adás. De mivel az ilyen nagy munka sok költségben kerül; előfizetésre kell ezt bocsátanom. Az előfizető Uraknak egy exemplár, melly az originálnál egynéhány árkussal vastagabb lesz, 5 Rh. ft és 40 kron fog adattatni, mások 7 Rh. forintón fogják megszerezni. Az előre-fizetésnek utolsó terminussa ezen folyó 1802-dik esztendőnek utolsó napja lesz. Kérettetnek illeendő tisztelettel a' Hazában lévő T. T. Esperest Urak, és a' T. T. Lelki Páfztorok, hogy ezt az én igyekezetemet, a' vigyázások alatt lévő Híveknek tudtokra adni, az előre-fizetőktől a' pénzt felvenni, és minekutánna azt öszve-szedték, franccon küldendő levelek által engem arról előre tudósítani méltóztassanak, ki ki mennyit szedett bé? hogy így előre láthassam hozzá foghatok é a' munkához. A' ki 20-ra való praenumeratziót öszve

szed, annak a' huzz exemplárokon fellyül egy exemplár ingyen adódik. Pesten Junius 1-ső napján 1802.

Trattner Mátyás
Privil. Könyvnyomtató.

Másodszori Tudósítás.

A' Nagy Bányai gelétnek árúban volt botcsáttatásának sikeresebb előmozdítására nézve, és hogy a' gelét vevők, mind azon tsalárdság ellen hathatóson védelmeztessenek, mellynek kivólnának tétetve azon kereskedők által, kik azt állítják, hogy ők jobb, és válogatottabb tulajdonságú geléttel kereskednek: a' Nagy Bányai Fő Pénz-verő, és Bányász Inspectorátus Tiftség által, mindeneknek tudtára adatik, kiket ez a' dolog illet, hogy mázsája ezen Nagy Bányai gelétnek, edényestől egygyütt, az említett Cs. és Királyi Pénz-verő, és Bányász Inspectoratus által felállított Depositoriumokban, úgymint Pest városában 17 Rh. fl. 40 krajtzárjával; Debretzenben 16 Rh. fl. 40 kr; Kassán 17 Rh. fl. — kr; és Erdélyben Szász Megygyesen 17 Rh. fl. 20 krajtzárjával, szinte olyan tulajdonságban, mint a' mint azt a' vevők Nagy Bányán találhatják, minden magokat ez eránt jelentőknek, eladatik, még pedig az említett helyen annyit lehet találni a' vevőknek, a' mennyire kinek kinek szüksége lesz. A' Nagy Bányai gelétés edények, az ezen gelétet bészolgáltató Koh neve első betűjének reájok való égetésével, úgymint O F: Felső Fernetzely Koh; U F: Alsó Fernetzely Koh, és K: Kapniki Koh, vagynak megbellyegezve. Nagy Bányán October 14-dikén. 1802.